

Aan de leden van de gemeenteraad Veldhoven

Kerkenvisie door het oog van een burger

Op donderdag 13 april heeft **Monumentenhuis Brabant** een informatiebijeenkomst gehouden in de raadszaal. In de uitnodiging stond dat *“we graag in gesprek gaan over ....de bijdrage van de kerkenvisie aan behoud religieus erfgoed en sociale contacten in wijk of dorp”*.

U weet wellicht dat hiervan niets terecht is gekomen.

Wat donderdagavond 13 april in de raadszaal wèl duidelijk werd, is dat over het begrip 'Kerkenvisie' verschil van inzicht bestaat.

Voor de initiatiefnemers van deze avond ging het om het waarborgen van het voortbestaan van onze (leegstaande) kerkgebouwen als erfgoed, zoals b.v. paleis Soestdijk een paleis blijft heten, zonder de functie die het voorheen had.

Voor de aanwezigen bleek echter dat 'de 'Kerkenvisie' niet alleen zou moeten gaan over het voortbestaan van het kerkgebouw als erfgoed, maar óók hoe de gebouwen maatschappelijk kunnen worden ingevuld. Een invulling waar het kerkgebouw voor stond én staat.

Iedere aanwezige was op deze avond, nemen wij aan, vooral betrokken bij zijn of haar kerk. Wij zeggen met nadruk 'KERK' omdat het begrip "kerkGEBOUW" voorlopig nog niet is geland.

Al gauw werd duidelijk dat de 'Kerkenvisie' voor hen meer inhield dan het behoud van 'gestapelde stenen'. Als wij dat even oneerbiedig zo mogen noemen.

Zeelst

'MooiZeelst' neemt, voor de hand liggend, het voorbeeld van de St. Willibrordus in het centrum van Zeelst. Al meer dan een eeuw een begrip voor haar inwoners, kerkelijk of niet kerkelijk.

Met de renovatie in 2008 is de kerk heel slim opgedeeld in aparte ruimten. Ten behoeve van de toekomstige huurder voert het kerkbestuur nu met de sloop van deze toen gerealiseerde wanden een kaalslag uit en ontnemt het gebouw daarmee de mogelijkheid voor een multifunctioneel, maatschappelijk gebruik. Dit zou in de toekomst een kapitale vergissing kunnen blijken.

Natuurlijk wordt een ondernemer succes niet misgund. Maar mocht zijn initiatief in de tijd niet levensvatbaar zijn, dan is deze sloop een nagenoeg onherstelbaar feit. Is dit niet een voorbeeld van wel heel pragmatisch korte termijn denken?

Juist de aparte ruimten in dit kerkgebouw zouden ideaal kunnen zijn voor een multifunctioneel en inderdaad liefst maatschappelijk gebruik.

De verbouwing in 2008, is óók door parochianen met bijeengebracht geld en fysieke inspanning betaald. Dat wil niet zeggen dat de kerk daarmee de garantie kreeg op blijvend kerkbezoek, want inderdaad zijn de tijden veranderd. Wél hebben we nog nu te maken met een generatie die zich niet in juridische, maar wél in morele zin eigenaar voelt van deze kerk.

Het kerkbestuur zegt een goed rentmeester te willen zijn en haar best te willen doen om de gebouwen in goede staat te houden. Dat is een lovenswaardig streven, want de mensen in Zeelst houden om diverse redenen óók van hun kerk als gebouw.

'Als het maar niet wordt gesloopt! En als ze niks anders kunnen verzinnen, dán maar een klimhal', werd in Zeelst gehoord.

Het zou echter óók bijzonder lovenswaardig zijn om met dit rentmeesterschap, samen met bijvoorbeeld de gemeente, een maatschappelijke invulling te zoeken die recht doet aan de waarden waar de kerk óók voor staat, namelijk bijdragen aan de bloei van de gemeenschap..
Wij vragen ons af wat wij in Zeelst moeten met een verdienmodel dat bestaat uit bezoekers van een klimhal die per auto komen uit Meerhoven, werknemers van ASML en expat's.

Toekomst

Hoe verder als het initiatief in de vorm van een klimhal niet aanslaat? Wordt dan voldoende rekening gehouden met wat de mensen in Veldhoven en Zeelst in het bijzonder belangrijk vinden? Wordt dan actief naar samenwerking gezocht? Of kan daar nu al over worden nagedacht.

Het was inderdaad niet onbekend dat de kerk op een enkele begrafenis na, leeg en te koop stond. Maar wat moet je als inwoner, als je geen eigenaar bent en er dus geen zeggenschap over hebt en bovendien niets wordt gevraagd?

Dan moet je het doen met een mededeling in het Veldhovens Weekblad, dat de bisschop komt om er een punt achter te zetten, dat voor het kerkgebouw een huurder is gevonden en men elders kan komen kerken.

Het Wijkplatform Zeelst had enkele jaren geleden een speciale commissie ten behoeve van het behoud van de kerk, die meerdere malen tevergeefs contact heeft gezocht met het kerkbestuur en het bisdom.

Wij kijken ook naar de rol van de gemeente, die hierbij voor de inwoners van Veldhoven op dit onderwerp onzichtbaar is gebleven. Maatschappelijk en sociaal gezien had hieraan door haar én het kerkbestuur misschien meer inspanning en publiciteit verwacht mogen worden.

De hartekreet van 'Hart voor Veldhoven' in het ED van 14 februari j.l. was begrijpelijk maar aan de late kant.

De 'Kerkenvisie' zoals die werd gepresenteerd op donderdagavond 13 april en de eerdere bijeenkomst in de Schalm op 29 september 2022, werd door een gebrek aan visie en inzichten als een teleurstelling ervaren.

Beide avonden lieten zien dat door de aanwezigen iets anders werd verwacht dan de initiatiefnemers voor ogen hadden. Veel mensen hebben daarom dan ook de 13e april verstek laten gaan en deze bijeenkomst werd zelfs uit onvrede voortijdig afgebroken. Dit moet anders kunnen.

Tot slot

Natuurlijk moet de discussie ook gaan over het borgen van de kerkgebouwen als in steen vormgegeven erfgoed, maar je kunt de 'Kerkenvisie' volgens de deelnemers aan deze avond niet los zien van het gebruik van deze gebouwen. Dit afdoen als 'het scheppen van onterecht gewekte verwachtingen' heeft niet bijgedragen aan het succes van deze informatieavond.

Wij hopen dat de gemeenteraad dit onderwerp met meer diepgang en meer gericht op de maatschappelijke interessante mogelijkheden zal behandelen.

Namens werkgroep 'MooiZeelst'
20 april 2023

Brigitte Ekstein
Franca Manders
info@mooizeelst.nl